

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۳ تیر ماه ۱۴۰۴

(آزمون هدیه – تعیین سطح)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	علی آزاد، محمد اسدی، دانیال آرکیش، محسن جهان بخش، آروین حسینی، رضا خانبابائی، میثم خشنودی، حمیدرضا رستم نژاد، مسعود عباسی، نریمان فتح الهی، زائبار محمدی، مهدی مسلمانی
علوم و فنون ادبی	صالح بهاری، سعید جعفری، اکرم رسا، علی صیدانلو، ابوالفضل عباس زاده، فاطمه عبدالوند، سیدعلیرضا علویان، احمد فهیمی، سعید کرمی، محمد نورانی، اعظم نوری نیا
جامعه شناسی	راضیه ابراهیمی نژاد، محمد ابوالحسنی، ریحانه امینی، یاسین ساعدی، حسین سهرابی، حبیبه محبی، مهگل مومن زاده، سیده نسرین نوربخش، شیلا هاشمیان، محمد مهدی یعقوبی
روانشناسی	حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، ملیکا ذاکری، شقایق زارعی، عادلہ علیرضایی مقدم، محمدعرفان فرهادی
عربی، زبان قرآن	مریم آقاباری، منیژه خسروی، ابوطالب درانی، آرمین ساعدپناه، مرتضی کاظم شیروودی، افشین کریمان فرد، ولی اله نوروزی، مجید همایی
منطق	جواد پاکدل، ابوحنیفه خرسند، محمد رضایی بقا، طهورا رهنجام، سالار صفایی، پارسا وکیلی
فلسفه	کوثر دستورانی، یاسین ساعدی، موسی سپاهی، محمد قاسمی، آرمین کرمی زرنندی
اقتصاد	آیدا رحیمی، سارا شریفی، علی صیدی، سپیده فتح الهی، آرش کتابفروش بدری

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر و مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار ۱	آروین حسینی	محمد بحیرایی	الهه شهبازی
ریاضی و آمار ۲	مهدی مسلمانی	_____	
علوم و فنون ادبی ۱	ابوالفضل عباس زاده	الهام محمدی	فریبا رثوفی
علوم و فنون ادبی ۲	اعظم نوری نیا	_____	
جامعه شناسی ۱	ریحانه امینی	یاسین ساعدی	سجاد حقیقی پور
جامعه شناسی ۲	محمد مهدی یعقوبی	_____	
روانشناسی	محمد حبیبی	_____	محمد صدرا پنجه پور
عربی، زبان قرآن ۱	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
عربی، زبان قرآن ۲	مریم آقاباری	_____	
منطق	مرضیه محمدی	فرهاد علی نژاد	سوگند بیگلری
فلسفه ۱	یاسین ساعدی	_____	
اقتصاد	آفرین ساجدی	محمد علی یوسفی	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	امیر حسین کاروین
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۲»

(تروین سینی)

اگر عرض مستطیل را x در نظر بگیریم، آنگاه طول آن برابر $5x - 7$ خواهد بود، از طرفی اندازه محیط مستطیل ۳۴ واحد است؛ پس:

$$\text{عرض} + \text{طول} = 2 = \text{محیط مستطیل}$$

$$\Rightarrow 2(5x - 7 + x) = 34 \xrightarrow{+2} 6x - 7 = 17 \Rightarrow 6x = 24$$

$$\Rightarrow x = 4 \Rightarrow \begin{cases} \text{طول: } 5x - 7 = 13 \\ \text{عرض: } x = 4 \end{cases}$$

بنابراین مساحت آن برابر است با:

$$\text{مساحت مستطیل} = \text{عرض} \times \text{طول} = 13 \times 4 = 52$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله و مسائل توصیفی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۵)

۲- گزینه «۲»

(دانیال آرکیش)

روش اول: می‌دانیم معادله درجه دومی را که ریشه مضاعف دارد، می‌توان به فرم اتحاد مربع دو جمله‌ای نوشت؛ پس:

$$x^2 + 2mx + 4 = 0 \Rightarrow (x + m)^2 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 + 2mx + m^2 = x^2 + 2mx + 4 = 0$$

$$\Rightarrow m^2 = 4 \Rightarrow m = \pm 2$$

روش دوم: هرگاه ذکر شود معادله درجه دوم دارای ریشه مضاعف است، باید $\Delta = 0$ شود؛ پس:

$$\Delta = 0 \Rightarrow b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow (2m)^2 - 4(1)(4) = 0$$

$$\Rightarrow 4m^2 - 16 = 0 \Rightarrow m^2 = 4$$

$$\Rightarrow m = \pm 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه ۲۲)

۳- گزینه «۳»

(زانیار مممری)

اگر x تعداد کالای تولیدی باشد، تابع درآمد به صورت $R(x) = 20x$ است، پس:

$$P(x) = \text{درآمد} - \text{هزینه} = 20x - (x^2 - 22x + 80) = -x^2 + 42x - 80$$

برای محاسبه نقاط سر به سر کافی است معادله $P(x) = 0$ را حل کنیم:

$$P(x) = -x^2 + 42x - 80 = 0$$

$$\Rightarrow -(x - 40)(x - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 2 \\ x_2 = 40 \end{cases}$$

فاصله نقاط سر به سر برابر است با: $|40 - 2| = 38$

روش ۲: فاصله نقاط سر به سر را می‌توان از رابطه $\frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$ به دست آورد:

$$\text{فاصله نقطه سر به سر} = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{1444}}{1} = 38$$

(ریاضی و آمار (۱)، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۱)

۴- گزینه «۲»

(ممدرضا رستم‌نژاد)

با توجه به تعریف تابع، یک تابع از مجموعه A به مجموعه B رابطه‌ای بین این دو مجموعه است که در آن به هر عضو از A دقیقاً یک عضو از B نظیر شود. چون از عدد ۲ در نمودار پیکانی، دو پیکان خارج شده است، پس باید مقادیری که این پیکان‌ها از ۲ به آن‌ها وارد می‌شوند یکسان و برابر باشند تا نمودار پیکانی تابع باشد، لذا:

$$m - 1 = 3 \Rightarrow m = 4$$

حال به ازای $m = 4$ مقدار $m - 7$ در مجموعه اول برابر ۳- می‌شود، بنابراین دو عضو ۳- در مجموعه اول وجود خواهد داشت، در نتیجه عضوهای متناظر آن‌ها در مجموعه دوم هم باید با هم برابر باشند تا نمودار پیکانی تابع باشد:

$$n + 1 = 2 \Rightarrow n = 1$$

در نتیجه مقدار $m - 2n$ را می‌توان محاسبه کرد:

$$m - 2n = 4 - 2(1) = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، مفهوم تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۹)

۵- گزینه «۴»

(تمرین کتاب (رسی))

اگر رابطه بین x و y را $(x$ متغیر مستقل) به صورت زوج مرتبی نمایش دهیم، در صورتی تابع است که هیچ دو زوج مرتب متمایزی با مؤلفه‌های اول برابر در آن وجود نداشته باشد.

مطابق نکته فوق داریم:

$$\begin{cases} (2, x+y) \\ (2, 4) \end{cases} \Rightarrow x+y=4 \quad (I)$$

$$\begin{cases} (5, 2) \\ (5, x-y) \end{cases} \Rightarrow x-y=2 \quad (II)$$

با حل دستگاه دو معادله دو مجهول (I) و (II)، مقدار x و y را به دست می آوریم:

$$\begin{cases} x+y=4 \\ x-y=2 \end{cases} \Rightarrow x=3, y=1$$

بنابراین:

$$x^2 + y^2 = (3)^2 + (1)^2 = 10$$

(ریاضی و آمار (I)، مفهوم تابع، صفحه ۴۹)

۶- گزینه «۳»

در توابع خطی با دامنه محدود، برای پیدا کردن برد تابع کافی است ابتدا و انتهای دامنه را در ضابطه تابع قرار دهیم:

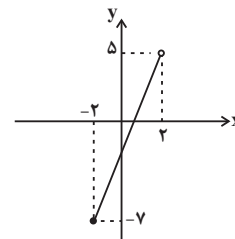
$$x = -2 \Rightarrow f(-2) = 3(-2) - 1 = -7$$

$$x = 2 \Rightarrow f(2) = 3(2) - 1 = 5$$

برد تابع بین دو عدد -7 و 5 خواهد بود:

$$-7 \leq y < 5$$

نکته: چون خود 2 در دامنه تابع نیست، پس عدد 5 هم نباید در برد تابع باشد و نقطه $(2, 5)$ باید به صورت توخالی در نمودار نمایش داده شود. با دو نقطه $(-2, -7)$ و $(2, 5)$ نمودار را رسم می کنیم:

(ریاضی و آمار (I)، نمودار تابع قطعی، صفحه های ۵۶ تا ۶۲)

۷- گزینه «۴»

- هر ویژگی قابل اندازه گیری از جامعه را «متغیر» گویند.
- متغیرها به دو دسته کیفی و کمی تقسیم می شود.

(ریاضی و آمار (I)، گردآوری داده ها، صفحه های ۷۸ تا ۸۱)

۸- گزینه «۲»

(آروین حسینی)

برای به دست آوردن واریانس و انحراف معیار داده ها، ابتدا میانگین آن ها را به دست می آوریم:

$$\bar{x} = \frac{4+6+7+8+10}{5} = \frac{35}{5} = 7$$

حال با استفاده از رابطه زیر واریانس داده ها را به دست می آوریم:

$$\begin{aligned} \sigma^2 &= \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n} \\ \Rightarrow \sigma^2 &= \frac{(4-7)^2 + (6-7)^2 + (7-7)^2 + (8-7)^2 + (10-7)^2}{5} \\ &= \frac{9+1+0+1+9}{5} = \frac{20}{5} = 4 \end{aligned}$$

در نهایت انحراف معیار داده ها را مشخص می کنیم:

$$\sigma = \sqrt{\sigma^2} = \sqrt{4} = 2 \quad (\text{انحراف معیار})$$

در نتیجه:

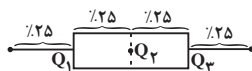
$$|4-2| = 2 \quad (\text{اختلاف واریانس و انحراف معیار})$$

(ریاضی و آمار (I)، معیارهای پراکندگی، صفحه های ۹۰ و ۹۱)

تلاش در مسیر موفقیت

۹- گزینه «۴»

(مسعود عباسی)

مطابق نمودار جعبه ای رسم شده و همچنین براساس منحنی نرمال، گزینه «۴» درست است.

(ریاضی و آمار (I)، ترکیبی، صفحه های ۹۴، ۹۵، ۱۰۶ و ۱۰۷)

۱۰- گزینه «۳»

(نریمان فتح الهی)

بررسی عبارات نادرست:

- در نمودار حبابی، متغیر سوم نباید دارای مقادیر منفی یا صفر باشد.

- در نمودار حبابی، مساحت دایره با توان دوم شعاع متناسب است.

(ریاضی و آمار (I)، نمودارهای پهن متغیر، صفحه های III و III)

ریاضی و آمار (۲)

۱۱- گزینه «۱»

(معمد اسیری)

- الف) گزاره است ولی درست نیست!

ترکیب فصلی در حالتی که حداقل یک گزاره درست است، درست می‌باشد و اگر هر دو گزاره نادرست باشند، ترکیب فصلی نادرست است.

- بیان آلوده شدن شهر تهران آن هم همیشه، حسی است و گزاره نیست!

- جملات پرسشی گزاره نیستند، پس (پ) گزاره نیست!

- جذر عدد ۳ یعنی $\sqrt{3}$ عددی گنگ است. پس ارزش این گزاره نیز نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۶)

۱۲- گزینه «۱»

(مهوری مسلمانی)

چون ارزش گزاره $(p \vee q) \sim$ درست است پس گزاره p نادرست و گزاره q درست خواهد بود پس ارزش گزاره $(p \vee q) \sim$ درست خواهد بود و گزاره $p \wedge (\sim p \vee q)$ با توجه به نادرست بودن گزاره p نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۲ تا ۶)

۱۳- گزینه «۲»

(رضا قان بابایی)

در گزاره شرطی اگر مقدم نادرست باشد می‌گوییم گزاره شرطی به انتفا

مقدم دارای ارزش درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۴- گزینه «۴»

(علی آزار)

با توجه به این که تابع دوضابطه‌ای $f(x)$ ، تنها دارای ۲ مقدار می‌باشد، خواهیم داشت:

$$a - 2 = 0 \Rightarrow a = 2$$

$$f(x) = \begin{cases} 6 & ; x \geq 1 \\ -4 & ; x < 1 \end{cases}$$

$$f(2) = 6 \text{ و } f(-2) = -4 \Rightarrow \frac{6 - (-4)}{2} = 5$$

(ریاضی و آمار (۲)، توابع ثابت، پندشابطه‌ای و همانی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۱۵- گزینه «۲»

(علی آزار)

با توجه به اینکه تابع f ، تابعی ثابت است و $(2, 3) \in f$ ، پس خواهیم داشت:

$$f(6) = 3 \Rightarrow 3f(6) - 20 = 9 - 20 = -11$$

تذکر: دقت کنید که نیازی به محاسبه n ، m و k نداریم.

(ریاضی و آمار (۲)، توابع ثابت، پندشابطه‌ای و همانی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۱۶- گزینه «۳»

(معمد اسیری)

ابتدا مقدار $f(-0/6)$ را با جایگذاری در ضابطه f محاسبه می‌کنیم:

$$f(-0/6) = \left| \frac{5}{2} - (-0/6) \right| = \left| \frac{5}{2} + 0/6 \right| = \left| \frac{5}{2} \right| = \frac{5}{2}$$

حالا به‌طور مشابه مقدار $f(2/6)$ را نیز به‌دست می‌آوریم:

$$f(2/6) = \left| \frac{5}{2} - 2/6 \right| = \left| \frac{5}{2} - 1/3 \right| = \left| \frac{15-2}{6} \right| = \left| \frac{13}{6} \right| = \frac{13}{6}$$

در نهایت داریم:

$$f(-0/6) - f(2/6) = \frac{5}{2} - \frac{13}{6} = \frac{15-13}{6} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار (۲)، توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۷- گزینه «۴»

(رضا قان بابایی)

$$x = 3/8 \Rightarrow [x] = 3 \Rightarrow |x - 2| = |3/8 - 2| = |1/8| = 1/8$$

$$x - [x] = 3/8 - 3 = -21/8$$

$$|x - [x]| = |-21/8| = 21/8$$

$$||x - 2|| = |1/8| = 1/8$$

$$f(x) = |x - [x]| + ||x - 2|| = 21/8 + 1/8 = 22/8 = 11/4$$

(ریاضی و آمار (۲)، توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۸- گزینه «۲»

(رضا قان بابایی)

$$\frac{f(3) + 3g(2)}{4f(\sqrt{2}) - 2g(5)} = g(1)$$

$$\frac{c + 3(2)}{4c - 2(5)} = 1 \Rightarrow \frac{c + 6}{4c - 10} = 1 \Rightarrow c + 6 = 4c - 10 \Rightarrow 3c = 16 \Rightarrow c = \frac{16}{3}$$

$$3c = 16 \Rightarrow c = \frac{16}{3}$$

$$3f(-27) \Rightarrow 3\left(\frac{16}{3}\right) = 16$$

(ریاضی و آمار (۲)، توابع ثابت، پندشابطه‌ای و همانی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۱۹- گزینه «۴»

(رضا قان بابایی)

چون داده دور افتاده نداریم، خط فقر به روش نصف میانگین حساب می‌شود:

$$\text{خط فقر} = \frac{x}{2} \Rightarrow 12 = \frac{x}{2} \Rightarrow x = 24$$

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع}}{\text{تعداد}} \Rightarrow 24 = \frac{\text{مجموع}}{18} \Rightarrow \text{مجموع} = 24 \times 18 = 432$$

$$\Rightarrow \text{مجموع جدید} = 432 + 45 + 43 = 520$$

$$\Rightarrow \text{میانگین جدید} = \frac{520}{20} = 26$$

$$\Rightarrow \text{خط فقر جدید} = \frac{26}{2} = 13$$

(ریاضی و آمار (۲)، شاخص‌های آماری، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

۲۰- گزینه «۱»

(میثم فشنوری)

$$\frac{88}{2200} \times 100 = 4 \text{ درصد دشواری کلمات}$$

$$\frac{2200}{110} = 20 \text{ میانگین تعداد کلمات در هر جمله}$$

$$\Rightarrow \text{شاخص پایه آموزش} = \left| \frac{0}{4(20+4)} \right| = \left| \frac{0}{4 \times 24} \right| = \left| \frac{0}{96} \right| = 0$$

$$\Rightarrow \left| \frac{9}{6} \right| = 1.5$$

(ریاضی و آمار (۲)، شاخص‌های آماری، صفحه ۶۲)

علوم و فنون ادبی (۱)

۲۱- گزینه «۲»

(اکرم رسا)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: منتسب به نثر قرون ۵ و ۶ - منتسب به شعر دوره خراسانی

گزینه «۲»: درست - منتسب به نثر دوره سامانی

گزینه «۳»: منتسب به شعر قرون ۵ و ۶ - درست

گزینه «۴»: منتسب به نثر دوره غزنوی و سلجوقی - درست

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۸۴ و ۸۵)

۲۲- گزینه «۱»

(کنکور قاج از کشور ۱۴۰۲- تیر ماه)

تشریح گزینه نادرست:

گزینه «۲»: رایج‌ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، «حماسی»، «مدحی» و «غنائی» است.

گزینه «۳»: فارسی دری به تدریج، غنی گشت و زبان عمومی سراسر ایران شد.

گزینه «۴»: کتاب «تاریخ الرسل و الملوک»، تاریخ مفصلی است که محمد بن جریر طبری نوشته است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه ۴۳)

۲۳- گزینه «۳»

(فاطمه عبدالوهر)

با توجه به متن کتاب درسی «کاربرد آرایه‌های ادبی» مربوط به قلمرو ادبی می‌باشد نه قلمرو زبانی!

از ویژگی‌های سبکی این دوره در قلمرو زبانی:

۱- از میان رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی

۲- فراوانی ترکیبات نو

۳- کاهش سادگی و روانی کلام و حرکت به سوی دشواری متون

۴- ورود لغات زبان ترکی و مغولی به زبان فارسی

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۵)

۲۴- گزینه «۴»

(صالح بهاری)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تضاد: «دشمن و دوست» / جناس: «بر و سر»

گزینه «۲»: واژه‌آرایی: «حلقه» تکرار شده است. / کنایه: «حلقه به گوش بودن» به معنای خدمت‌گزار و مطیع بودن است.

گزینه «۳»: واج‌آرایی: «مصوت (و)» / سجع: «فرسود، نگشود و بود»

گزینه «۴»: فاقد سجع / تشبیه: «تشبیه رخساره معشوق به ماه کامل» و «تشبیه لب به شکر فروش»

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۲۵- گزینه «۴»

(ابوالفضل عباس زاده)

آرایه‌های «تشبیه، موازنه و مراعات نظیر» در هر سه بیت دیده می‌شود.

بررسی ابیات:

الف) تشبیه: سه تشبیه داریم: ۱- زمین (مشبه)، چون (ادات تشبیه)، روی

مه‌رویان (مشبه‌به)، به رنگ دیبه رومی (وجه‌شبه) ۲- هوا (مشبه)، چون

(ادات تشبیه)، زلف دلجویان (مشبه‌به)، به بوی عنبر سارا (وجه‌شبه). ۳-

«مه‌رویان» تشبیه درون‌واژه‌ای است (روی مانند ماه). / مراعات نظیر:

«زمین، هوا» و «روی، زلف». / موازنه:

زمین	چون	روی	مه‌رویان	به	رنگ	دیه	رومی
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
هوا	چون	زلف	دل‌جویان	به	بوی	عنبر	سارا

ب) تشبیه: چشمه چشم: اضافه تشبیهی (چشم مانند چشمه است). /

مراعات نظیر: «چشم، گوش» / موازنه:

در	جوش	کرده	چشمه	چشم	که	قلزم	است
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
در	گوش	کرده	گفته	خواجو	که	گوهر	است

ج) تشبیه: دو تشبیه درون‌واژه‌ای وجود دارد (مشتی رخ: چهره‌ای مانند مشتری) و (پرنیان تن: تن مانند پرنیان است). / مراعات نظیر: «عارض،

ساعد، تن، رخ» / موازنه:

گه	در	پناه	عارض	آن	مشتی	رخی
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
گه	در	کنار	ساعد	آن	پرنیان	تنی

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۲۶- گزینه «۴»

(اکرم رسا)

بررسی آرایه‌های صورت سوال:

ب) جناس همسان در کلمه «میان» وجود دارد. (مصراع اول: کمر / مصراع

دوم: مابین)

ه) «رود» استعاره از «اشک» است.

ج) «شنیدن بوی» حس آمیزی دارد.

الف) واژه‌آرایی در کلمات «مراد» و «مقصود» به چشم می‌خورد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و بدیع، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۲)

۳۱- گزینه ۱»

(سعید پعفری)

موارد نادرست:

- «مکاتیب»، مجموعه نامه‌های مولانا به قلم خود اوست.
- منظومه «موش و گربه» ناهنجاری‌های اجتماعی را به شیوه طنز و تمثیل بیان می‌کند.
- کتاب «نفحات‌الأنس» به قلم جامی در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان است.
- «تاریخ گزیده» تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ ه.ق. دربرمی‌گیرد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۳۲- گزینه ۲»

(سعید پعفری)

- الف: ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره، سخن کلیم کاشانی را برجسته ساخته است.
- ب: واقع‌گرایی شاخصه اصلی شعر وحشی بافقی است.
- پ: برخی از تکبیت‌های غزل صائب تبریزی شاهکارهایی از ذوق و اندیشه‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۳۳- گزینه ۴»

(مهم‌نورانی)

در نثر سبک هندی، جملات طولانی وجود دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۳۴- گزینه ۱»

(اعظم نورینیا)

«تیر ناله» و «کمان فتنه» اضافه تشبیهی هستند.

افزافه استعاری در گزینه‌های دیگر:

- گزینه ۲: «مکر چرخ
- گزینه ۳: «دست تجرد، پشت توکل
- گزینه ۴: «چشم دل

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۷۴)

۳۵- گزینه ۳»

(اعظم نورینیا)

- پ: تلمیح به زندگی حضرت یوسف (ع)
- الف: ماه کنعان: استعاره آشکار از حضرت یوسف (ع)
- ث: تشبیه: برق آه
- ت: تشخیص: حسن، سپاهش را به جنگ دل می‌برد.
- ب: بر خاک غلتیدن: کنایه از وابستگی به مادیات

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۲۷- گزینه ۳»

(علی صیدانلو)

حرف «ی» الحاقی و مصوت «و» حرف اصلی قافیه و طبق الگوی (مصوت) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: حرف «د» الحاقی و «ان» حروف اصلی قافیه و طبق الگوی (مصوت + صامت) هستند.
- گزینه ۲: حرف «م» الحاقی و «یز» حروف اصلی قافیه و طبق الگوی (مصوت + صامت) هستند.
- گزینه ۴: حرف «ت» الحاقی و «ان» حروف اصلی قافیه و طبق الگوی (مصوت + صامت) هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه ۸۹)

۲۸- گزینه ۲»

(سعید کرمی)

تقطیع بیت گزینه ۲:

هَر	ک	د	می	با	ت	بو	د
از	ت	ن	با	شد	ب	هی	چ
-	U	U	-	-	U	-	U
یا	ق	د	می	رفت			
رو	ی	ش	کی	با			
-	U	U	-	-			

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۲۹- گزینه ۴»

(اکرم رسا)

«ه» در پایان واژگان «کوزه» و «دسته» به صورت مصوت کوتاه «ِ» خوانده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۴۸)

۳۰- گزینه ۱»

(ابوالفضل عباس‌زاده)

بررسی ابیات:

- الف) این بیت بر مفهوم «درمان‌ناپذیری درد عشق» تأکید دارد.
- ب) مفهوم «تسلیم‌بودن عاشق در برابر معشوق» در این بیت مشهود است.
- ج) مفهوم این گزینه ارتباطی با هیچ‌یک از مفاهیم موردنظر سؤال ندارد.
- د) «اشتیاق عاشق در رسیدن و وصال یار» در این بیت مورد تأکید است.
- ه) مفهوم «پیدایی معشوق در نظر عاشق» در این بیت دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه‌های ۷۱، ۷۳، ۷۵ و ۷۶)

جامعه‌شناسی (۱)

(یاسین ساعری)

۴۱- گزینه «۴»

- کنش هدف‌دار است. پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید؛ زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود؛ اگرچه ممکن است همیشه به آن نرسد.

- کنش ارادی است. دانش‌آموزی که پس از برگشت از مدرسه ابتدا استراحت می‌کند و سپس تکالیفش را انجام می‌دهد، نشان از اراده او در انجام کارهایش دارد.

- سخن گفتن یک کنش است. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم. از این رو، فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید.

(جامعه‌شناسی (۱)، کنش‌های ما، صفحه‌های ۴ و ۵)

۴۲- گزینه «۲»

تشریح عبارات نادرست:

- ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند و هنجارها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند.

- پدیده‌های اجتماعی از آثار و نتایج کنش اجتماعی هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، پدیده‌های اجتماعی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۴۳- گزینه «۲»

(شیلا هاشمیان)

اقدامات شتاب‌زده انسان در طبیعت، مانند خسارت‌زدن به جنگل‌ها و آلودگی محیط‌زیست ناشی از اقدامات نابخردانه انسان‌ها است و این موضوع نشان‌دهنده تأثیر جهان اجتماعی انسان‌ها بر جهان طبیعت می‌باشد.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه ۲۶)

۴۴- گزینه «۱»

(شبیه‌ساز امتحان نهایی دبیرستان فاطمه‌الزهرا سرآوران- ۱۴۰۲)

جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند و اگر هنجارها و اعمال خود را نیز براساس این عقاید و ارزش‌ها سامان دهند، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد نموده‌اند.

(جامعه‌شناسی (۱)، ارزیابی جهان‌های اجتماعی، صفحه ۶۱)

۴۵- گزینه «۱»

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)

استاد دانشگاه بودن: اجتماعی، متغیر، اکتسابی

با اخلاق بودن: فردی، اکتسابی، متغیر

هم‌وطن بودن (زاده شدن در یک کشور): اجتماعی، انتسابی، ثابت

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۶۸)

(امیر فحیمی)

۳۶- گزینه «۱»

«نگین» مجاز از «انگشتر» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۳۷- گزینه «۳»

(امیر فحیمی)

غم: مشبه/ آتش: مشبهه/ سوختن (سوزاندن): وجه شبه/ ادات تشبیه ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: همه (مشبه) / چون (ادات) / یخ (مشبهه) / فسرند (وجه شبه)
گزینه «۲»: من (مشبه) / چو (ادات) / رودکی (مشبهه) / از جان سیر شدم (وجه شبه)

گزینه «۴»: دل (مشبه) / چون (ادات) / مار زخم‌خورده (مشبهه) / به پیچ و تاب افتادن (وجه شبه)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۳۸- گزینه «۳»

(سعید پعفری)

وزن بیت گزینه «۳»: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (مستفعل مفعولن)

مستفعل مفعولن

بی	مَس	ت	ک	سو	دا	یَت
-	-	U	U	-	-	-
مفعول			مفاعیلن			

دی	وا	ن	ک	ند	ما	را
-	-	U	U	-	-	-
مفعول			مفاعیلن			

وزن دیگر گزینه‌ها: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن (مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۹ و ۹۱)

۳۹- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

در جاهای خالی باید پایه‌های آوایی با نشانه‌های هجایی «U -» قرار گیرند که وزن بیت تکمیل شود.

شکل کامل بیت: الفبای درد از لبم می‌تراود / نه شبنم که خون از شبنم می‌تراود
(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۴۰- گزینه «۴»

(مهم‌نورانی)

هر یک از مصراع‌های بیت گزینه «۴»، سه پایه آوایی و هر یک از مصراع‌های سایر ابیات، چهار پایه آوایی دارند.

ساق یا تر	خی ز در ده	جام را
۱	۲	۳

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: چ نان خو / ب رو بی / ب دان دل / ر با بی

گزینه «۲»: گ و هی / آ می نس / ت بر در / د من

گزینه «۳»: تر س ر با / زار جان با / زان م نا دی / می ز ند

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

جامعه‌شناسی (۲)

۴۶- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

- برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه همواره تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند.

- علوم مبتنی بر عقل و وحی، دو ابزار مهم برای شناخت عقاید و ارزش‌ها هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، ارزیابی جهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۸)

۴۷- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه نادرست:

این طبقه سوم، هویت منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود؛ ولی به علت فواید و کارکردهایی که داشت تحمل می‌شد؛ پس فایده و کارکرد داشته و در کل بی‌فایده نبوده است.

(جامعه‌شناسی (۱)، تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۸)

۴۸- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

- هویت فرهنگی جهان اجتماعی هنگامی محقق می‌شود که میان مردم، عقاید و ارزش‌های مشترکی پدید آید.

- هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آن‌ها مهم باشد، دوام می‌آورد.

- هرگاه عقاید و ارزش‌ها، اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، تمولات هویتی جهان اجتماعی، صفحه ۹۳)

۴۹- گزینه «۲»

(شیلا هاشمیان)

جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت ایرانی (۱)، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۵۰- گزینه «۴»

(شیلا هاشمیان)

نظام‌های لیبرال دموکراسی با خواست و اراده افراد شکل می‌گیرد اما براساس حقیقت و فضیلت سازمان نمی‌یابد، این نوع نظام‌ها هیچ نوع حقیقت و فضیلت فطری و جهان‌شمولی را به رسمیت نمی‌شناسند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت ایرانی (۳)، صفحه ۱۳۰)

۵۱- گزینه «۲»

(مهم‌مهری یعقوبی)

براساس این دیدگاه، جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است. جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آنهاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در مورد دیدگاه سوم یعنی از نگاه قرآن است.

گزینه «۳»: مربوط به دیدگاه اول است.

گزینه «۴»: از منظر دیدگاه دوم، جهان تکوینی و جهان ذهنی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

(جامعه‌شناسی (۲)، جهان فرهنگی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۵۲- گزینه «۳»

(میهبه مهبی)

برخی فرهنگ‌ها جبرگرا و غیرمسئول‌اند. آنها نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان را انکار می‌کنند، قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند، آنها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۵۳- گزینه «۴»

(سیده‌نسرین نوربش)

گزینه «۴»: به بررسی ویژگی استعمار فرانو می‌پردازد که در آن استعمارگران بیش از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی، از ابزارهای فرهنگی و علمی به‌ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌کنند.

ویژگی‌های استعمار نو:

۱) از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره استفاده می‌کنند.

۲) برای به‌قدرت رساندن نیروهای وابسته از کودتای نظامی استفاده می‌کنند.

۳) در استعمارنو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۵۴- گزینه «۴»

(سیده‌نسرین نوربش)

الف: اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد، مفهوم دئیسم است.

ب: روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم، شکل حس‌گرایانه پیدا کرد و علوم تجربی که توان داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را نداشت به‌صورت دانش ابزاری در خدمت اهداف دنیوی انسان قرار گرفت.

ج: مهم‌ترین ویژگی معرفت‌شناختی فرهنگ معاصر غرب، روشنگری است.

(جامعه‌شناسی (۲)، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

روانشناسی

۶۱- گزینه ۲

تشریح عبارت‌ها:

(مفهم میبوی)

عبارت اول درست است؛ پاسخ دقیق به پرسش‌های روان‌شناختی مطرح شده، دغدغه روانشناسان است.

عبارت دوم درست است؛ ممکن است پاسخی که اکنون مورد قبول واقع شده و علمی است، پس از مدتی به دلیل آگاهی از نادرستی آزمایش‌های قبلی و یا به دلیل تغییر در پیش‌فرض‌های دانشمندان، کنار گذاشته شده و نادرست تلقی گردد.

عبارت سوم نادرست است؛ اهداف روان‌شناسی و فیزیک یکسان است ولی موضوعات آن‌ها تفاوت دارد.

عبارت چهارم درست است؛ روش‌های تجربی و علمی، همواره با محدودیت‌هایی در تبیین پدیده‌های انسانی مواجه بوده و نمی‌تواند پاسخ بسیاری از پرسش‌های بشر را بدهد.

(روانشناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۰، ۱۱، ۱۳ و ۲۰)

۶۲- گزینه ۴

(مفهم میبوی)

در چنین شرایطی ممکن است کودک این فریاد را به عنوان نشانه هیجان مثبت درک کند و رفتارش را تکرار کند تا این هیجان یا توجه را از طرف پدرش دریافت کند. بنابراین بروز این هیجان مشروط به آگاهی فرد و رابطه دوطرفه با پدرش بوده است. کودکان با دریافت واکنش دیگران، به هیجانات خود جهت می‌دهند. این موضوع نشان می‌دهد که رشد هیجانی در کودکی فرایندی پیچیده است که نه تنها مستلزم آگاهی از هیجانات خود کودک، بلکه مستلزم آگاهی از هیجانات اطرافیان او است.

(روانشناسی رشد، صفحه ۴۹)

۶۳- گزینه ۱

(مفهم میبوی)

دلیل دشواری رسیدن به یافته‌های یکسان در روانشناسی، پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان، رعایت مسائل اخلاقی و... است (رد گزینه ۳). عبارت «تحصیلات شعور نمیاره!» نشان‌دهنده ثابت بودن ذات و عوامل درونی فرد است و به عامل وراثت اشاره دارد (رد گزینه ۲). در تکالیف مهم‌تر هشدار کاذب رخ می‌دهد (رد گزینه ۴). استفاده بیش از حد از فناوری جهت انجام تکالیف جدید به صورت طولانی حافظه را ضعیف می‌کند (رد گزینه ۳).

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۹، ۲۰، ۳۸، ۳۹، ۷۸ و ۱۵۴)

۶۴- گزینه ۲

(مفهم میبوی)

بررسی عبارت:

عبارت اول: محمد از بین محرک‌های گوناگون، انتخاب کرده تا به صحبت‌های معلمش گوش بدهد و اصطلاحاً به آن توجه کرده است.

عبارت دوم: نتیجه تحریک گیرنده‌های حسی (گوش فوئبالیست‌ها) توسط محرک‌های محیط (صدای تماشاگران) احساس است.

عبارت سوم: معنا و تفسیر صدای اذان برای سمیه این است که خود را برای نماز خواندن آماده کند. (ادراک)

عبارت چهارم: دانش آموزان برای پاسخگویی به سؤالات از اطلاعات موجود در حافظه برای تفکر استفاده می‌کنند. دقت کنید چون سؤالات امتحان مفهومی است نیازمند تفکر است و حافظه به تنهایی پاسخگو نیست.

(روانشناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۶۵- گزینه ۳

(شقایق زارعی)

- بسیاری از فراموشی‌ها در عمل ناشی از کم‌توجهی و رمزگردانی نکردن آن موضوع است. زهره نیز تعداد پله‌ها را رمزگردانی نکرده است.

- تأثیر عوامل عاطفی بر حافظه همیشه به صورت مثبت نیست. پروانه به‌خاطر ترس از آسیب به کتاب فراموش کرده آن را با خود بیاورد.

۵۵- گزینه ۳

(مفهم ابوالمنی)

در فرهنگ اساطیری یونان و روم باستان، خداوندگاران متکثر (چند خدایی) پرستیده می‌شدند؛ اما فرهنگ مسیحیت با دعوت به توحید (تک‌خدایی) شکل گرفت.

جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپاییان با مسلمانان و بالاخره فتح قسطنطنیه، زمینه‌های فرو ریختن اقتدار کلیسا را فراهم کرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، کلونگی تلوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۴۶)

۵۶- گزینه ۲

(مفهم مهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) رشد تجارت و برده‌داری، انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که بازرگانان نسبت به زمین داران جایگاه برتری پیدا کنند.

ج) دولت‌های سکولار غربی، با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر نخبان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.

(جامعه‌شناسی (۲)، جامعه جهانی، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹ و ۶۱)

۵۷- گزینه ۲

(هسین سهرابی)

به لیبرالیسم قرون هجدهم و نوزدهم لیبرالیسم اولیه می‌گویند.

لیبرالیسم اولیه مانع غیرقابل فروش بودن زمین را از بین برد.

(جامعه‌شناسی (۲)، جهان دوقطبی، صفحه ۷۶)

۵۸- گزینه ۴

(مفهم میبوی)

نظریه «جنگ تمدن‌ها» که ساموئل هانتینگتون آن را مطرح کرد، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی را توجیه می‌کرد. وی از آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر، با عنوان جنگ تمدن‌ها یاد می‌کند. از نظر او در این مرحله، دیگر دولت - ملت‌ها بازیگران اصلی صحنه روابط بین‌المللی نیستند و رقابت‌ها و درگیری‌ها، بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ (نه بین دولت - ملت‌ها) به‌وقوع خواهد پیوست.

(جامعه‌شناسی (۲)، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه ۸۶)

۵۹- گزینه ۲

(مهگل مؤمن زاده)

الف: چالشی که در سرمایه‌داری غرب همیشگی است، چالش فقر و غناست. ب: بحران‌های اقتصادی در صورت کنترل‌نشدن می‌توانند منجر به فروپاشی حکومت‌ها شوند.

ج: در فاصله بین دو جنگ جهانی یعنی بین سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ میلادی بحران اقتصادی اتفاق افتاد.

نکته مهم درسی:

مهم‌ترین بحران اقتصادی در فاصله بین دو جنگ جهانی اتفاق افتاد.

(جامعه‌شناسی (۲)، بحران‌های اقتصادی و زیست‌مفیدی، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۶۰- گزینه ۲

(سیره‌نسرین نوربش)

اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول، به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام‌ستیزی آنان نبود، بلکه از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

(جامعه‌شناسی (۲)، سرآغاز پیداری اسلامی، صفحه ۱۱۲)

عربی، زبان قرآن (۱)

۷۱- گزینه ۱»

(آرمین ساعده‌پناه)

«قُلْ: بگو» («به آن‌ها» در گزینه ۲» اضافی است؛ رد گزینه ۲» / «سیروا فی الأرض»: در زمین بگردید (رد گزینه ۲» / «انظروا»: بنگرید (رد گزینه ۲» / «بدأ الخلق»: آفرینش را آغاز کرد (رد سایر گزینه‌ها) / «خداوند» در گزینه ۴» اضافی است؛ رد گزینه ۴»

(ترجمه)

۷۲- گزینه ۱»

(کتاب جامع)

«سَبَّحْتَی»: جلوه‌گر خواهد شد (رد سایر گزینه‌ها) / «اتحاد الأمة الإسلامية»: اتحاد امت اسلامی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «فی صور كثيرة»: در شکل‌های زیادی (رد سایر گزینه‌ها) / «مع»: همراه با (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «التعایش السلمي»: همزیستی مسالمت‌آمیز (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۷۳- گزینه ۳»

(ابوطالب درانی)

«یأمر المسلمین»: به مسلمانان دستور می‌دهد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «ألا یستوا»: که دشنام ندهند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «یحترم»: احترام می‌گذارد (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۷۴- گزینه ۲»

(ابوطالب درانی)

«من یزرع الغدوان»: هر کس دشمنی بکارد / «یحصد الخسران»: زیان درو می‌کند

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱»: ترجمه صحیح: «مردم خفته‌اند، پس هرگاه بمرند، بیدار شوند.»
گزینه ۳»: ترجمه صحیح: «دانش‌آموزان در سفرشان، فیلمی از سقوط ماهیان دیدند.»

گزینه ۴»: «ابر در» اضافی است و معادلی در عبارت عربی ندارد.

(ترجمه)

۷۵- گزینه ۴»

(آرمین ساعده‌پناه)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱»: «الوالدین»: پدر و مادر

گزینه ۲»: ترجمه صحیح: «انسان قوی راست می‌گوید.»

گزینه ۳»: «معلمیم»: معلمانشان

(ترجمه)

۷۶- گزینه ۳»

(افشین کرمیان‌فرد)

«شَقَّ (شکافت)» و «أَخْرَجَ (درآورد)» متضاد یک‌دیگر نیستند.

(واژگان)

- یکی از عوامل مؤثر بر ایجاد فراموشی، گذشت زمان است. بعد از یک ساعت تقریباً نیمی از مطالبی که حفظ شده است فراموش می‌شوند. (فراموش کردن معنی لغات)

- یکی از علل عملکرد ضعیف حافظه، تداخل اطلاعات است. تدریس فشرده استاد باعث شده مطالب در حافظه المیرا تداخل پیدا کنند.

(حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۳)

۶۶- گزینه ۳»

(معمد عرفان فراه‌ری)

در مسئله، توانمندی‌های ما محدود است: اصولاً زمانی با مسئله مواجه می‌شویم که امکانات ما محدود باشد. بسیاری از افراد توانایی‌های خود را نمی‌شناسند. عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود. مانند کسی که صرفاً با خوردن قرص لاغری می‌خواهد کاهش وزن داشته و از راه‌های درست استفاده نکرده، ورزش و پرهیز غذایی نداشته باشد.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

۶۷- گزینه ۲»

(ملیکا زاکری)

در اینجا ملاک تصمیم‌گیری دستیابی به مزیت است و فرد صرفاً قصد دارد به جایزه برد در بازی دست یابد.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

۶۸- گزینه ۳»

(عارله علیرضایی مقدم)

تنها عبارت سوم درست است. تفاوت انسان و حیوان به‌عنوان دو موجود زنده، این است که انسان صرفاً مانند حیوان، براساس غریزه و خواسته (نیازهای زیستی) قدم بر نمی‌دارد، بلکه در کنار خواسته‌ها آنچه که رفتار او را کنترل می‌کند، نگرش (عوامل فرازیستی) است.

تشریح عبارت‌های نادرست:

عبارت اول نادرست است؛ زیرا انگیزه محرک رفتار است، نه برعکس.
عبارت دوم نادرست است؛ زیرا انسان و حیوان، در پاسخ به نیازهای زیستی، عوامل انگیزشی مشترکی دارند، اما انسان، برخلاف حیوان، تابع عامل توانمندتری است که «نگرش» نام دارد. نگرش همان مجموعه عوامل فرازیستی است که باعث به حرکت در آوردن رفتار و شناخت می‌شود (بنابراین نگرش توانمندتر از عوامل انگیزشی است).

عبارت چهارم نیز نادرست است؛ زیرا انگیزه‌ها هم درونی هستند و هم توسط عوامل بیرونی برای انسان ایجاد می‌شوند.

(انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۰ تا ۱۶۳)

۶۹- گزینه ۲»

(مهمد حبیبی)

فشار روانی عبارت است از احساس نیاز برای سازگاری مجدد با شرایط جدید زندگی. مواردی مانند بیماری، مرگ یکی از عزیزان، فشار کار سنگین و قبولی یا شکست در کنکور، یک ویژگی مشترک دارند و آن ایجاد تغییر در زندگی است. چنین تغییری باعث به هم خوردن تعادل در زندگی می‌شود و لازم است برای سازگار شدن با شرایط جدید بیشتر تلاش کنیم؛ بنابراین می‌توان گفت که فشار روانی در مواجهه با هر تغییر در زندگی می‌تواند ایجاد شود. فشار روانی به دو نوع مثبت و منفی تقسیم می‌شود. هرچند اغلب افراد، فشار روانی را منفی تلقی می‌کنند؛ بنابراین تنها عبارت «ب» و «ه» درست است.

(روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۵ و ۱۹۶)

۷۰- گزینه ۲»

(همیدرضا تولکی)

عبارت اول: واکنش میلاد در نتیجه فشار روانی گریه کردن است که نوعی واکنش رفتاری به فشار روانی است.

عبارت دوم: واکنش ستاره به فشار روانی از نوع علائم جسمانی مثل سردرد بوده است.

عبارت سوم: واکنش مهدی به مواجهه با سگ، واکنشی رفتاری از نوع فرار کردن است.

عبارت چهارم: ناتوانی در حفظ کردن درس‌ها یک واکنش شناختی به فشار روانی امتحان است.

(روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۷)

۷۷- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

بعد از عدد های «۳ تا ۱۰» محدود باید به صورت جمع باشد؛ اما در گزینه های «۱، ۲ و ۴» محدود به صورت مفرد آمده است.
(قواعد - اعداد از ۱ تا ۱۰۰)

۷۸- گزینه «۳»

(منیره فسروی)

«الله»: فاعل / «اليسر»: مفعول

ترجمه عبارت: «خداوند برای شما آسانی می خواهد.»

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «الإغراق»: خبر

گزینه «۲»: «الصلاة»: مبتدا

گزینه «۴»: «التوبة»: مفعول

(قواعد - ملل اعرابی)

۷۹- گزینه «۲»

(مرتضی کاظم شیروردی)

هرگاه فعل مضارع مجهول شود، اولین حرف آن ضمه (ـُ) و عین الفعل آن فتحه (ـَ) می گیرد؛ بنابراین «يُعَرِّف» معلوم است نه مجهول.

افعال مجهول در سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: يَغْلُقْ

گزینه «۳»: سَتَكْتَبُ / يُسْأَلُونَ

گزینه «۴»: كُتِبَتْ

(قواعد - فعل مجهول)

۸۰- گزینه «۴»

(ابوطالب درانی)

در گزینه های «۱، ۲ و ۳» به ترتیب افعال «تَعَامَلَ»، «تَشَابَهَ» و «تَعَاوَنَ» از باب «تفاعل» هستند و دارای ۲ حرف زائد می باشند؛ اما «تجالس» در گزینه «۴» از باب «مُفَاعَلَة» و دارای یک حرف زائد است. دقت کنید که با توجه به مؤنث بودن «الطالبة»، فعل «تجالس» یک فعل مضارع است نه ماضی!

(قواعد - ثلاثی مزید)

عربی، زبان قرآن (۲)

۸۱- گزینه «۲»

(مبیر همایی)

«هؤلاء رجال»: این ها مردانی هستند که / «لا يُصْعَرُونَ»: باتکبر روی بر نمی گردانند / «لا يمشون»: راه نمی روند، گام بر نمی دارند / «مرحين»: با خود پسندی، با فخر، فخر فروشانه

(ترجمه)

۸۲- گزینه «۲»

(مبیر همایی)

«يدخل»: داخل (وارد) می شود / الزقاق: مرغ باران / «فم»: دهان / «يبدأب»: شروع می کند به / نقر: نوک زدن، کندن / «بقايا»: باقی مانده های / «الطعام»: غذا

(ترجمه)

۸۳- گزینه «۱»

(ترمین ساعرنه)

«قادر علی تحریک»: قادر است حرکت بدهد / «جناحیه»: دو بالش، بالهائش / «فی ثانیة»: در یک ثانیه / «يُحْدِثُ طنيناً»: صدای زنگی ایجاد می کند («از آن در گزینه «۳» اضافی است؛ رد سایر گزینه ها)

(ترجمه)

۸۴- گزینه «۱»

(مبیر همایی)

«لپهتدی»: تا هدایت شوند

(ترجمه)

۸۵- گزینه «۱»

(مبیر همایی)

اگر یاری کنیم: إِنْ نَنْصُرْ (اگر ساکن به الله برسد به کسر تبدیل می شود: نَنْصُرْ) / ما را یاری می کند: يَنْصُرُنَا یا نَصَرْنَا / قدم های ما: أَقْدَامُنَا ثابت می کند: يُثَبِّتْ، ثَبَّتَ (فعل شرط یا جواب شرط اگر ماضی باشند به شکل مضارع ترجمه می شوند).

(تعریب)

۸۶- گزینه «۳»

(مبیر همایی)

«الزّوار» جمع «الزائر»، اسم فاعل است، در دیگر گزینه ها: «عَلَام، الفَهَامَة و الخَلَاقِين» اسم های مبالغه محسوب می شوند.

(قواعد)

۸۷- گزینه «۴»

(مبیر همایی)

فعل امر از فعل «إسْتَرْجَع» بر وزن «إِسْتَرْجَع» صرف می شود؛ یعنی عین الفعل باید مکسور باشد.

(قواعد)

۸۸- گزینه «۲»

(مریم آقایی)

جمع کلمه «جَنَاح»، «أَجْنَحَة» (بال ها) می باشد.

(لغت)

۸۹- گزینه «۴»

(ولی اله نوروزی)

فعل «تَسَاعَد» برای حال و به صورت «کمک می کند» ترجمه می شود؛ اگر چه شروع جمله با فعل ماضی می باشد، ولی در دیگر گزینه ها به ترتیب: «لَمْ يُفْرَقُوا»: فرق نگذاشتند / «كَانَ ... يَسْتَمِعُونَ»: گوش فرا می دادند / «رَأَيْتُ رجلاً يَعْمَلُ»: جمله بعد از اسم نکره که ماقبل آن فعل ماضی است، به صورت «کار می کرد» ترجمه می شود.

(قواعد)

۹۰- گزینه «۳»

(مبیر همایی)

در آیه شریفه مذکور اسم های نکره عبارتند از: «يَوْمٌ، بَيْعٌ، حَلَّةٌ و شَفَاعَةٌ»

(قواعد)

منطق

۹۱- گزینه «۴»

(ابوهنیه فرسند)

استدلال به معنی کشف تصدیق مجهول با تصدیقات معلوم می‌باشد یا به عبارت دیگر، رسیدن از تصدیقات معلوم به شناخت تصدیق مجهول. تعریف به معنی کشف تصور مجهول با تصورات معلوم می‌باشد یا به عبارت دیگر، رسیدن از تصورات معلوم به شناخت تصور مجهول.

(منطق، منطق، ترازوی انریشه، صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

۹۲- گزینه «۱»

(طهورا، راه‌انپام)

نکته: تصور عبارتی است که فقط مفهوم آن در ذهن می‌آید و تصدیق عبارتی است که در آن حکم و قضاوت وجود دارد و در آن چیزی به چیزی نسبت داده می‌شود یا از آن سلب می‌شود.

بنابراین «پروانه خال‌دار» تصور است؛ اما «پروانه خال دارد»، تصدیق است. مصراع «مرا دردی است اندر جان»، تصدیق است؛ اما «هوش مصنوعی»، تصور است. «صندلی چرخ دارد» نیز تصدیق است.

(منطق، منطق، ترازوی انریشه، صفحه ۷)

۹۳- گزینه «۲»

(سالار صفایی)

رابطه مفاهیم «تمک و سیاه» عموم و خصوص من‌وجه است و اگر در رابطه عموم و خصوص من‌وجه، فقط یکی از مفاهیم را نقیض کنیم، مثل «تمک» و «غیرسیاه»، بین این مفاهیم نسبت عموم و خصوص من‌وجه برقرار است. (رد گزینیه‌های «۱» و «۴»)

اگر بین دو مفهوم نسبت تساوی برقرار باشد، مانند «انسان و متفکر»، بین نقیض این دو مفهوم، مانند «غیرانسان و غیرمتفکر» نیز همچنان رابطه تساوی برقرار است.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۹۴- گزینه «۱»

(پارسا وکیلی)

نکته: برای تعیین نسبت‌های چهارگانه میان مصادیق دو مفهوم کلی، خط فکری زیر را دنبال می‌کنیم:

مرحله اول: می‌پرسیم که «آیا هر الف ب است؟» و «آیا هر ب الف است؟»، اگر پاسخ هر دو مثبت بود، نسبت «تساوی» برقرار است. اگر پاسخ یکی مثبت و یکی منفی بود، نسبت «عموم و خصوص مطلق» برقرار است.

اگر پاسخ هر دو منفی بود، مرحله دوم را اجرا می‌کنیم.

مرحله دوم: می‌پرسیم که «آیا بعضی الف ب است؟» یا «آیا بعضی ب الف است؟»، اگر پاسخ مثبت باشد، نسبت «عموم و خصوص من‌وجه» برقرار است.

اگر پاسخ حتی یکی از این دو سؤال منفی باشد، نسبت «تباين» برقرار است. حال می‌پرسیم که «آیا هر مربع شکل دارای چهار ضلع است؟» و پاسخ مثبت است. همچنین می‌پرسیم که «آیا هر شکل دارای چهار ضلع مربع است؟» و پاسخ منفی است؛ زیرا مستطیل و لوزی شکل دارای چهار ضلع‌اند و مربع نیستند. پس نسبت «عموم و خصوص مطلق» برقرار است و براساس نکته بالا گزینه «۱» صحیح است.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۹۵- گزینه «۳»

(پوار پاکدل)

گزاره «فلزات در اثر حرارت منبسط می‌شوند» برگرفته از یک استقرای تعمیمی قوی است که بارها و بارها به‌صورت تجربی سنجیده شده است. در استقرای تعمیمی با بررسی چندین نمونه جزئی، حکمی کلی به یک مجموعه و جامعه آماری تعمیم داده می‌شود. (رد گزینیه‌های «۱» و «۴») استقرای تعمیمی قوی مبنای علوم تجربی و آزمایش‌ها و مشاهدات در این علم محسوب می‌شود. (رد گزینه «۲»)

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۶)

۹۶- گزینه «۲»

بررسی عبارات:

(طهورا، راه‌انپام)

- در استنتاج بهترین تبیین مانند زمان مواجهه کارآگاه با صحنه جرم، احتمالات مختلف را بررسی و با حذف تبیین‌های اشتباه به بهترین تبیین می‌رسیم. در این حالت نتیجه ما قطعی نیست و هنوز احتمال وجود تبیین‌های دیگر وجود دارد.

- در استقرای تعمیمی، از آنجا که تک‌تک افراد جامعه آماری را بررسی نمی‌کنیم و تنها نمونه‌های تصادفی را مورد بررسی قرار می‌دهیم، نتیجه ما براساس تخمین بنا شده و نمی‌توان آن را یقینی دانست.

- در استقرای تمثیلی، دو امر جزئی داریم و می‌خواهیم براساس مشابَهت میان آن دو، احکام یکی را به دیگری تسری دهیم.

- استدلال به دو قسم قیاسی و استقرایی تقسیم می‌شود که در استدلال قیاسی، مقدمات ضرورتاً نتیجه را در پی دارند و در استدلال استقرایی، حمایت مقدمات از نتیجه نسبی است.

با بررسی گزینه‌ها پاسخ گزینه «۲» است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۱ تا ۴۹)

۹۷- گزینه «۳»

(مهمر رضایی‌نقا)

متناقض قضیه شخصیه، تنها با تغییر رابطه یا نسبت آن، حاصل می‌شود. پس متناقض «این کودک باهوش است.» به‌صورت «این کودک باهوش نیست.» می‌باشد.

(منطق، امکام قضایا، صفحه ۶۳)

۹۸- گزینه «۱»

(پوار پاکدل)

اگر شرایط عکس مستوی را به‌درستی رعایت نکنیم دچار «مغالطه ایهام انعکاس» می‌شویم. مانند زمانی که از یک قضیه موجبه جزئیه، عکس مستوی «موجبه کلیه» بگیریم.

نکته: عکس مستوی لازم‌الصدق از قضایای موجبه جزئیه، همیشه به‌صورت «موجبه جزئیه» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: این گزینه درست است و مغالطه‌ای در آن رخ نداده است؛ زیرا عکس مستوی لازم‌الصدق از قضایای موجبه جزئیه همیشه به‌صورت «موجبه جزئیه» است.

گزینه «۳»: عکس مستوی لازم‌الصدق از قضایای سالبه کلیه، همیشه به‌صورت «سالبه کلیه» است و عدم رعایت این قاعده در عکس مستوی، منجر به «مغالطه ایهام انعکاس» می‌شود؛ نه مغالطه تعمیم شتاب‌زده.

گزینه «۴»: می‌دانیم که در میان محصورات چهارگانه تنها قضایای «سالبه جزئیه» هستند که عکس لازم‌الصدق ندارند و عکس مستوی گرفتن از این قضایا، منجر به «مغالطه ایهام انعکاس» می‌شود؛ نه مغالطه تعمیم شتاب‌زده.

(منطق، امکام قضایا، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

۹۹- گزینه «۴»

(طهورا، راه‌نما)

تکلیف: قضیه شرطی منفصل، قضیه‌ای است که در آن دو بخش قضیه به یکدیگر مرتبط‌اند و در آن به گسستگی، انفصال و ناسازگاری دو یا چند نسبت حکم شده است. این قضایا سه قسم می‌باشند. برای تشخیص نوع آن، باید به دو سؤال پاسخ دهیم. اول، آیا امکان دارد دو جزء قضیه منفصل با هم صادق باشند؟ دوم، آیا امکان دارد دو جزء قضیه منفصل با هم کاذب باشند؟ اگر پاسخ هر دو سؤال منفی باشد، قضیه «منفصل حقیقی» است. اگر فقط جواب سؤال اول منفی باشد، «مانعه‌الجمع» است و اگر فقط جواب سؤال دوم منفی باشد، قضیه «مانعه‌الرفع» است. پاسخ هر دو سؤال نمی‌تواند مثبت باشد؛ چرا که در آن صورت دیگر انفصالی برقرار نیست و اصلاً قضیه شرطی منفصل نمی‌باشد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱ و ۲»: قضیه منفصل مانعه‌الجمع

گزینه «۳»: قضیه منفصل مانعه‌الرفع

گزینه «۴»: قضیه منفصل حقیقی

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۷)

۱۰۰- گزینه «۲»

(طهورا، راه‌نما)

در مغالطه تله‌گذاری، متکلم بدون ذکر دلیل منطقی ویژگی‌های مثبت و خوبی را به یک نظریه یا معتقدان به آن نسبت می‌دهد و برای افراد تله می‌گذارد تا به سمت پذیرش آن، گرایش پیدا کنند.

با بررسی عبارت مطرح‌شده در صورت سؤال، پی می‌بریم که «مغالطه تله‌گذاری» صورت گرفته است.

(منطق، سبشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۱)

فلسفه یازدهم

۱۰۱- گزینه «۴»

(کوثر، دستورانی)

ملاصدرا مانند در فطرت اول را شایسته انسان نمی‌داند (سؤالات گزینه‌های «۲» و «۴» مربوط به زندگی روزمره می‌شوند). همچنین معنای دوم فلسفه، مطلق دانش بوده است.

(فلسفه یازدهم، پیوستی فلسفه، صفحه‌های ۵ و ۸)

۱۰۲- گزینه «۳»

(آرمین کرمی زرنری)

سایر گزینه‌ها افتراهایی است که از دیرباز به سقراط نسبت می‌داده‌اند، اما هیچکدام از آن‌ها باعث نشد که او به دادگاه بیايد. گزینه «۳» از جمله اتهامات جدی سقراط بود که مقامات با توسل به آن سقراط را دادگاهی کردند و ملتوس در دادگاه به‌عنوان جرم سقراط از آن یاد می‌کند و می‌گوید: «جرم سقراط این است که خدایانی را که همه به آن‌ها اعتقاد دارند، انکار می‌کند و از خدایی جدید سخن می‌گوید و با افکار خود جوانان را گمراه می‌کند و آن‌ها را از دین پدرانشان برمی‌گرداند.»

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

۱۰۳- گزینه «۴»

(آرمین کرمی زرنری)

سهروردی یا شیخ اشراق عقیده داشت فیلسوف بدون معرفت شهودی به جایی نمی‌رسد و شناخت شهودی را کاملاً قبول داشت، اما درباره وحی و شهود بر این عقیده نبود که همه دارای توانایی دریافت آن‌ها هستند. او معتقد بود معرفت حاصل از شهود، طی شروط خاصی از جمله تهذیب نفس به‌دست می‌آید و جز پیامبران، هیچ کس شایستگی دریافت وحی را ندارد.

(فلسفه یازدهم، ترکیبی، صفحه‌های ۵۳، ۵۵ و ۶۲)

۱۰۴- گزینه «۴»

(موسی سپاهی)

جان لاک که فیلسوف تجربه‌گرای قرن هفدهم انگلستان بود، بر تجربه‌گرایی تأکید ورزید و همین تأکید (تأکید جان لاک و فیلسوفانی مانند وی) باعث توجه دانشجویان و پژوهشگران به علوم تجربی شد و زمینه‌ساز پیشرفت‌های علمی گردید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جان لاک، پس از بیکن، روش بیکن را دنبال کرد و بر تجربه‌گرایی، تأکید ورزید.

گزینه «۲»: بیکن اعتقاد داشت که تکیه فیلسوفان گذشته بر استدلال عقلی ناشی از دنباله‌روی آنان از ارسطو بوده است.

گزینه «۳»: بیکن از نخستین فیلسوفانی بود که بر اهمیت حس و تجربه اصرار می‌ورزید.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۴)

۱۰۵- گزینه «۳»

(مهمر قاسمی)

حالت اعتدال قوه عقل: حکمت

حالت تفریط قوه شهوت: خمودی

حالت افراط قوه غضب: تهوّر

(فلسفه یازدهم، انسان، مویود اخلاقی‌گر، صفحه ۸۷)

۱۰۶- گزینه «۱»

(کوثر، دستورانی)

سایر گزینه‌ها به توانایی شناخت و معرفت‌شناسی اشاره دارند. در گزینه «۱» به یک قانون کلی و عام اشاره شده است. (هستی‌شناسی)

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۱۳)

۱۰۷- گزینه «۴»

(آرمین کرمی زرنری)

کارهای انسان را به طور کلی به دو دسته می‌توان تقسیم کرد:

- کارهایی که انسان آنها را برای رفع نیازهای خود انجام می‌دهد، از قبیل خرید مایحتاج روزانه، داشتن شغل برای کسب درآمد، ورزش کردن و ... این قبیل کارها را «فعل طبیعی» می‌نامند.

- دسته دیگر کارهایی هستند که مورد ستایش و تحسین یا مورد سرزنش و تقیب قرار می‌گیرند؛ مانند احسان، مبارزه با ظلم و استکبار جهانی و ... این قبیل کارها را «فعل اخلاقی» می‌گویند.

(فلسفه یازدهم، انسان، مویود اخلاقی‌گر، صفحه ۸۵)

اقتصاد

۱۱۱- گزینه ۳»

(سارا شریفی)

بررسی موارد نادرست:

ج) با اینکه احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب و کار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست (یعنی احتمال موفقیت به اندازه احتمال شکست است نه بیشتر از آن) و این انگیزه لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن توسط کارآفرینان را همواره زنده نگه می‌دارد.

د) کارآفرینان یا مؤسسان شرکت‌ها با کار و تلاش خود از کسب و کارها مراقبت می‌کنند، که این کار چندان آسان نیست، چرا که بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمر کوتاهی دارند، به‌طوری که تنها نیمی از آن‌ها می‌توانند از شش سالگی عبور و به کار خود ادامه دهند.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحه ۴)

۱۱۲- گزینه ۴»

(سارا شریفی)

الف) بنگاه‌های معاملات ملکی، نمونه‌ای از کسب و کارهای «شخصی» هستند.

ب) مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی از «معایب» کسب‌وکار «شخصی» است.

ج) یک مؤسسه غیرانتفاعی، نهادی «قانونی» است که برای انجام مأموریتی «غیرسودآور» شکل گرفته است.

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴، ۱۵ و ۱۹)

۱۱۳- گزینه ۳»

(سپیده فتح‌اللهی)

بررسی عبارات:

الف) «هزینه هدررفته» نباید تأثیری در انتخاب و تصمیم شما داشته باشد. ب) برای اینکه تصمیم‌گیری منطقی باشد، باید تمام منافع را با تمام هزینه‌ها مقایسه کنید و در نهایت به این نتیجه برسید که در گزینه‌ای که شما انتخاب کرده‌اید، منافع بیشتر از هزینه‌هاست.

ج) به عنوان یک کارآفرین مقایسه میان منافع و هزینه‌های کسب و کارتان، از مهم‌ترین مراحل راه‌اندازی یا استمرار آن است.

د) تنها هزینه‌ای که بر تصمیم‌گیری‌تان مؤثر است، هزینه‌هایی است که در زمان تصمیم‌گیری شما به‌وجود می‌آیند. هزینه فرصت در زمان تصمیم‌گیری به‌وجود می‌آید اما هزینه هدررفته پس از تصمیم به‌وجود می‌آید و نباید تأثیری در انتخاب شما داشته باشد.

(اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۰۸- گزینه ۴»

(آرمین کرمی زرنری)

تالس معتقد بود اساس و پایه همه‌چیز، آب است و در نهایت، همه‌چیز از آب ساخته شده است. (رد گزینه ۱) از نظر فیثاغورسیان، اعداد و اصول اعداد، همان عنصر اولیه موجودات است و درباره همه موجودات صادق است. (رد گزینه ۲) هراکلیتوس نیز دگرگونی و تغییر و تحول دائمی اشیا را قانون زندگی و کائنات می‌داند. (رد گزینه ۳) پارمنیدس به این دلیل که حواس فقط مرتبه ظاهری و امور متغیر و مختلف را نشان می‌دهد، اصولاً چندان اعتنایی به آن نداشت.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

۱۰۹- گزینه ۳»

(یاسین ساعری)

فیلسوفان مسلمان یا خود عارف بودند یا عارفانی را می‌شناختند (پس همگی عارف نبوده‌اند) که با قدم سلوک و پاکی نفس، به مرحله‌ای رسیده بودند که مراتب برتر و مجرد هستی را شهود می‌کردند و می‌دانستند که چنین شهودی در توان بدن مادی انسان نیست. برای مثال، ابن‌سینا عارف نبود.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه ۷۸)

۱۱۰- گزینه ۳»

(یاسین ساعری)

مراحل تفکر فلسفی:

مرحله ۱: روبه‌رو شدن با مجهول‌ها و مسئله‌های فلسفی

مرحله ۲: طرح پرسش‌های فلسفی

مرحله ۳: رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها و انتخاب معلومات مناسب با سؤال

مرحله ۴: رسیدن به دریافت فلسفی و تحقق شناخت و معرفت

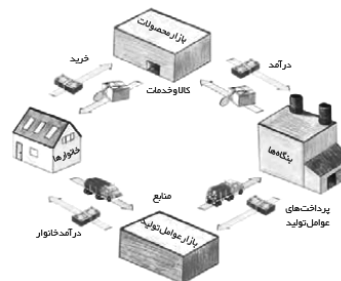
آنان که برای جامعه اصالت قائلند، برنامه‌های فرهنگی و اقتصادی و اجتماعی آنان سمت و سویی اجتماعی دارد و منافع جمع را در اولویت قرار می‌دهند و در سیاست نیز به «سوسیالیسم» اعتقاد دارند که تأمین‌کننده منافع جمعی است.

(فلسفه یازدهم، ترکیبی، صفحه‌های ۵ و ۱۶)

۱۱۴- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

الف) بازار عوامل تولید، در قبال دریافت منابع، به خانوارها «درآمد» می‌دهد.
ب) خانوارها در ازای پولی که بابت «خرید» می‌دهند، از بازار محصولات، کالا و خدمات دریافت می‌کنند.
پ) با توجه به اینکه کالا و خدمات را دریافت و منابع را عرضه می‌کنند، بنابراین بیانگر رفتار «خانوارها» در اقتصاد است.
ت) بنگاه‌ها، «کالا و خدمات» تولیدی خود را به بازار محصولات ارائه می‌کنند.

(بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۱۱۵- گزینه «۳»

(سپیده فتح‌اللهی)

بررسی عبارات:

الف) افزایش درآمد دولت: مالیات برای تأمین مالی اهداف و پشتیبانی از فعالیت‌های دولت مانند امنیت، دفاع، امور قضایی، آموزش و بهداشت عمومی ضروری است.
ب) کاهش نابرابری‌ها و فاصله‌های اقتصادی و اجتماعی: مالیات یکی از ابزارهای مهم دولت در کاهش نابرابری و فاصله طبقاتی بین افراد پردرآمد و کم‌درآمد محسوب می‌شود.

پ) کاهش فعالیت‌های نامناسب و تشویق فعالیت‌های مطلوب: فراتر از افزایش درآمد، هدف از برخی مالیات‌ها کاهش رفتارهای نامناسب (مثل کاهش استفاده از پلاستیک) است.

(نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه ۶۰)

۱۱۶- گزینه «۴»

(آیدر رهیمی)

زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری به‌خاطر تخصص‌گرایی و تولید براساس مزیت، اقتصادی تک‌محصولی است؛ اما در فضای جهانی اقتصاد تک‌محصولی شکننده و آسیب‌پذیر است.

اگر کشوری راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند، از وضعیت تک‌محصولی فاصله بگیرد، با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین بعضی نیازها را در داخل فراهم کند و به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد، در این صورت می‌تواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شود.

(تهارت بین‌الملل، صفحه ۷۷)

۱۱۷- گزینه «۳»

(سپیده فتح‌اللهی)

الف) گاهی علت تورم نابرابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد است. این فزونی تقاضا بر عرضه به‌صورت افزایش قیمت‌ها بروز می‌کند: دولت باید سیاست کاهش نقدینگی (سیاست‌های انقباضی) را اجرا کند.
ب) در حالت رکود اقتصادی سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد: دولت معمولاً سیاست‌های انبساطی را اعمال می‌کند.
ج) افزایش درآمدهای نفتی باعث رشد درآمدهای اقتصادی و رشد حجم نقدینگی در کشور می‌شود که تورم‌زا است: دولت سیاست‌های انقباضی پول را به کار می‌گیرد.

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۱۱۸- گزینه «۲»

(علی صیدی)

دستیابی به اهداف اقتصادی و سیاسی ملت ایران که در قانون اساسی بازتاب دارد، مستلزم غلبه بر ضعف‌ها و بیماری‌های ساختاری اقتصاد ایران است. بیماری‌هایی مانند وابستگی به درآمدهای نفتی و بهره‌وری و کارایی اندک شرکت‌های تولیدی.

(مقاوم‌سازی اقتصاد، صفحه ۱۱۱)

۱۱۹- گزینه «۲»

(آرش کتابفروش‌بدری)

تولید ناخالص داخلی (GDP) ارزش پولی همه کالاهای و خدمات نهایی تولیدشده در داخل مرزهای یک کشور در طول یک سال است. کالاهای وارداتی در یک کشور دیگر تولید شده‌اند و بنابراین در محاسبه تولید ناخالص داخلی کشور واردکننده لحاظ نمی‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کالاهای در داخل کشور تولید شده و توسط مصرف‌کنندگان خریداری شده است، یعنی کالای نهایی است؛ بنابراین در محاسبه GDP لحاظ می‌شوند.

گزینه «۳»: ماشین توسط کارخانه فروخته شده، یعنی دست دوم نیست؛ بنابراین در محاسبه GDP لحاظ می‌شود.

گزینه «۴»: خدمات جزء تولید ناخالص داخلی هستند و دولت در ازای فروش آن‌ها درآمد کسب کرده است؛ بنابراین در محاسبه GDP لحاظ می‌شوند.

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

۱۲۰- گزینه «۲»

(آیدر رهیمی)

هر درآمدی که به‌دست می‌آوریم، اگر بعد از یک سال از مجموع مخارج ما زیاد بیاید، به همان میزان که زیاد آمده است، مشمول خمس قرار می‌گیرد. بنابراین وقتی مخارج از درآمد بیشتر باشد، چیزی از درآمد باقی نمی‌ماند و نیازی به پرداخت خمس نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خمس در واقع همان مالیات اسلامی است.
گزینه «۳»: پرداخت خمس موجب توزیع مجدد ثروت می‌شود (نه افزایش آن).
گزینه «۴»: به‌صورت طبیعی، سال مالی از همان روزی که اولین درآمدها را به‌دست آورده‌اید، شروع می‌شود.

(بوره‌بندی، صفحه ۱۳۸)